

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин
Центральна Комитедтэ,
Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай
Верховно Соедэй Президиумдэ,
Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай
Министрүүдэй Соедэтэ

Бурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соедэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 303 (8523) 1957 оной декабриин 27, пятница Сэн 20 мунгэн

Манай национальна агууехэ найдэр — Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын байгуулагдаһаар 40 жэлэй ойтой дашарамдуулан, украин арады халуунаар амаршалһанын түлөө, мүн манай найдэртэ КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущевы КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соедэй Президиум болон СССР-эй Министрүүдэй Соедэй эльгээнһэнэй түлөө Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соедэй Президиумдэ, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрүүдэй Соедэтэ Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Соедэй ойн баярай сессии бүхы украин арадай зүгһөө үнэн зүрхэнэй, гүнзэгы ехэ баясхалан хүргэнэ. Энэ ушар хадаа украин арадта КПСС-эй Центральна Комитедтэй, ССР Союзай Верховно Соедэй болон Союзна Правительствын саг үргэлжэ ехэ анхарал хандуулжа байдагыень үшөө дахин гэршэлэн харуулна гэжэ ороноймнай ажалшад тоолоно.

Гансал Советскэ Союзай арадуудай бэшэ, харин дэлхэйн бүхы ороноудай болон арадуудай түүхэтэ хуби заяанда эрид ехэ хубилалта хэбэн Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин ашаар дэ эрхэ сүлөөтэй боложо, илалтанууды туйлабди гэжэ украин арад ходоодо ханажа абадаг, мүн хэзээшье мартахагүй байна.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ эгээн түрүүшынхэ манай ороной ажалшадай хэтын үедэ бодожо ябан хүсэлнэ бэсүүлжэ: хүн хүнин дарлаха мүлжээхэ болёо, мүн социальна, национальна дарлалга усадхагдаа; коммунизмын агууехэ үзэл суртал бэсүүлжээ гэжэ байна.

Гадаадын болон дотоодын олон дайсадта эсэргүүгээр хэбэн энэ нангин тэмсэлдэ украин арад бүхы арадуудтай, түбхын түрүүндэ, ходоодо манай үнэн сэхэ аха, союзник, найдамтай хани байһан агууехэ ород арадтай тон нягта хани барисаатай болон, энэнь тэмсэлдэ хатуужанан байна. Граждан дайнай, мүн Эсэгэ ороной хамгаалгын дайнай үедэ хэгдэйн хамтын тэмсэлдэ адһанан шуһанай манай таһаршагүй энэ хани барисаа батадхажэ, нангин болёо.

Олон зуын жэлэй туршада ород, белорус болон манай Эсэгэ ороной бүсэд арадуудтай хамта украин арад хаанта засагта, помещикуудтэ болон буржуазид эсэргүүсэн тэмсэжэ, Октябриин революциин замаар ород арадай хойноһоо эгээл түрүүлэн даган ябаа гэжэ украин арад омогорхоно. Шэн габьяата тэмсэлээрэ манай арад Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин илаха хэрэгтэ ёһотой ехэ хубитаяа оруулан байна.

Хүдэлмэриин анги эгээл үгытэй таряашадтай, Украинны бүхы ажалшадтай хамта Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Совет засаг тогтожо, гадаадын болон дотоодын хархис этгээдүүдхэ, сагаан гвардинхид болон Украинны буржуазна националистнуудһаа эрэлхэг зоригтойгоор, баатарлигаар тэрэнэ хамгаалжа шадһан байна.

1917 оной декабриин 25-да Харьковта болон Соедүүдэй Бүхэукраинны нэгэдэхи съезд Украинны Соедүүдэй Республика болобо гэжэ сонсохоо һэн. Украин арад өөрингөө түүхэдэ эгээл түрүүшынхэ эрхэ сүлөөтэ, бээ даанхай гүрэнтэй болоо бэлэй.

Пролетарска интернационализмын болон арадуудай хани барисаанай агууехэ үзэл бодолдо үнэн сэхэ, Коммунистическэ партидаа хизаарлашагүй эхээр этгээдг украин арад Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзны, дэлхэй дээрэ эгээл түрүүшын хүдэлмэриин, таряашанай союзна гүрэннэ байгуулжа тухай революциин вождэ Лениней агууехэ бодолы эгээл түрүүшүүлээр хамта халуунаар дэмжэһэн байна. Манай түүхын хуудһануудта Лениней хэлһэн эгүүдтэ мүнхэ иймэ үгэһүүд алтан үзэгүүдээр бэшгэдхэй: «Великорусска болон Украинны пролетариатуудай хүсээ нэгдүүлжэ, нэгэн хамта тэмсэлдэ хаан, эрхэ сүлөөтэ Украина тогтожо шадлаха, харин илгээ тэмсэггүй хаан, эрхэ сүлөөтэ Украина оройдоошье бни болохогүй байна».

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин илаһанай, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин эсэн мэргэнээр хүтэлбэрилһэнэй ашаар, ленинскэ национальна политикын, арадуудай хани барисаанай, холбоо харилсаанай, бээ бээдэ туһалалсахын политикын илан мандаһанай ашаар, манай хизаарлашагүй ехэ социалистическэ Эхэ ороной бүхы арадуудай шэн габьяатайгаар ажаллаһанай, дайн байлдаануудта илалта туйлаһанай ашаар л украин арад эрхэ сүлөөтэй, бээ даанхай байдалтай болоо; нэгэн нинтэ Украин гүрэндэ Украинны бүхы ногагууды нэгдүүлжэ тухай хэтэ үшынгөө бодолы бэсүүлжэ шадла, экономика болон соёл культурая асари ехэ хэмжээгээр хүгжөөжэ шадла гэжэ национальна харуул хүхюу найдэртэй үдэр ябажа гараһан замаа эрбэн тойрон харахалда, украин арад илангага тодоор, гүнзэгыгээр мэдэрэн ойгоно.

Советскэ Союзай хүртэ ехэ илалта туйлаһандан Советскэ Союзай бүхы арадуудтай, социалистическэ лагерин бүхы арадуудтай, дэлхэйн бүхы түрүү хүнүүдтэй хамта украин арады эхээр омогорхоно. Советскэ Союз өөрингөө үлгээр жэшээгээр эрхэ сүлөөтэй, аха дүүтэй хани барисаатай, зол жаргалтай болохо зам бүхы хүн түрэлтэндэ заана, мүн эб найрамдалтай, демократийн болон социализмын түлөө тэмсэхынь олон миллион хүнүүды зоригжуулна.

Дүшэн жэлэй туршада украин арад совет засагай туг доро ажалуужа, ажаллажа байна. 40 жэлэй туршада украин арад агууехэ Лениней, Коммунистическэ партиин заһан замаар эрид шууд даһшана. Энэ турша соо Украина ехээр хүгжэнги индустриально-колхозно гүрэн, түрүү наука, культуратай республика болоо. Олон зуу, мянган шахтанууд, кара металлургин, химин, машина бүтээлгын заводууд, электростанцинууд Украинада баригдаа, хүнгэн, эдээ хоолой промышленность амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ.

Колхозно таряашад ехэ амжалта туйлаа, хүдөө ажахын продуктууд жэл эрхэ бүри улам ехээр абтана, ургаса таряан дээшлэнэ, мал ажал амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ, хүдөө газарта соёл болбосорол улам дэлгэрнэ, колхозно таряашадай ажана байдал найжарна.

Совет засагай жэлүүдтэ удхаараа социалистическэ, түхэл маягаараа национальна украин арадай шэнэ культура байгуулагдажа халбараа, Советскэ Союзай наукин хэбэн агууехэ түүхэтэ илалтада Советскэ Украинны эрдэмтэдэй оруулан хубитан нилдэд ехэ.

Баатарлиг хүдэлмэришэн ангин, алдарта колхозно таряашадай, интеллигенциин, манай сарюун найхан залуушуулай, ажалша бэрхэ совет эхэнэрүүдэй шэн габьяата ажалын, илагдашагүй Советскэ Армиин ажабайдал Украинны уранзохоблошоды болон искусствын ажал-ябуулагдашад зохоблоунда үнэншэмэ тодоор харуулагдаа.

Манай арадай ажана тэнгилэн байдалы эрид найжаруулжа, культурна хэмжээнь дээшлүүлжэ хэрэгтэ партиинэй, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитет саг үргэлжэ анхаралаа хандуулна. Үсгээдэрэйхид орходоо мүнөөдэр найн байдалтай болонхойбди, тинхэдэ үглөөдэр мүнөөдэрэйхид орходоо бүри найханаар ажалуудаг болохобди гэжэ манай ороной ажалшад харанашы, мэдэншы.

Советскэ Союзай бүхы арадуудай аха дүүгэй ёһоор саг үргэлжэ туһалһанай ашаар, Коммунистическэ партиин, КПСС-эй Центральна Комитедтэй, Союзна Правительствын эсэтын ёһоной оролдолго гаргажа байһанай ашаар л украин арад экономикаго, соёл культурая шууд ехээр хүгжөөжэ шадла.

Партиин XX съездын абаһан түүхэтэ шиндхэбэринүүдээр, манай ороной саашадаа хүгжээхэ холын хараата түсбүүдээр зоригжоһон Советскэ Украина ахадүү түрэл республикануудайнгаа бүлэдэ байгуулагдаһаар табатахы арбан жэлэйнгөө боһоо алхахалда, зохёон байгуулжа бардагашагүй ехэ эрш хүсэингөө түлэг дундаа халбаран гаража байһынь мэдэрэн, эрээдүй байдал тээшэ эрхэлжээр, этгэнгээр хараа. Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зориулагдаһан Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соедэй ойн баярай сессиин документүүдтэ манай ороной саашадаа хүгжээхэ асари ехэ хараа шугам тодорхойлодо.

Империалистическэ ороноудай, түбхын түрүүндэ США-гэй засагаархид сэрэгэй бүлэглэлүүды болон сэрэгэй группировкууды байгуулна, буу збэсгээр занана гэжэ Советскэ Союзай арадууд мэдэдэг. Гэбэшье, түгэс хүсэндөө найданги совет арад эрид шангаар нигэжэ мэдүүлнэ: Господанар, дэмы бү зобогты! Социалистическэ ороноудай хүсэн түгэс лагер бидэнтэй нэгэн ха юм. Мүн дайн байлдаа хүсээдгүй, танай орондоо шууд арадууд, бүхы дарлагдаһан, доромжолодоһон арадууд, дэлхэйн бүхы ажалша хүн түрэлтэн бидэни талархан дэмжэнэ. Октябриин агууехэ туйлаһануудта гараа хүрэхөө һанаһан дайсан бүхэндэ хатуу харуу үгэжэ шадхаа хүсэһүүд манай талада.

Арадайманай ухаан бололын, лэшхэлын ба зүрхэнинь болохо, олонийн түүхэтэ революцинондо бүхы дүй дүршэлы бээдэ шэнгээжэ абаһан, арад зониймнай хизаарлашагүй эхээр этгээдг болоһон, мүн арад зондойнай урагша дабшаа харуул найхан зам заажэ үгэдэг түрэл Коммунистическэ партидаа эдэ түүхэтэ үдэрнүүдтэ украин арад баяр баясхангайнгаа найхан үгэнүүды хандуулна.

Партиинэй бүхы хүсэ шадалаа дууһынь зориулжа байһан агууехэ хэрэгтэ.— коммунизмын хэрэгтэ Коммунистическэ партиин болон Ленинскэ ЦК-гэй хүтэлбэри доро алба хэхэһэ ехэ нэрэ хүндэ украин арадта үгы юм. Коммунистическэ партиин политикын украин арад өөрингөө политика шэнгээр ханажа, тэрэннэ бодото дээрэн бэсүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр тэмсэнэ. Арад парти хоёрнай хэзээ хэзээнйхнээ нягтаар нэгдэнхэй.

КПСС-эй Центральна Комитедтэй, СССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй, СССР-эй Министрүүдэй Соедэй эльгэһэн амаршалгы үнэн зүрхэнһөө баярлан абаха зуураа УССР-эй Верховно Соедэй ойн баярай сессии бүхы украин арадай зүгһөө Парти, Правительствоа нигэжэ найдуулаа: эрхэ сүлөөтэй, жаргалта найхан байдалтай украин арад алдарта КПСС-эй дайшалхы отряд болохо Украинны Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро саашадаашье коммунизмын бүгэды илагша тугта хэлбэришгүй үнэн сэхэ байха, манай ороной ахадүү арадуудтай таһаршагүй нягта хани барисаатай байха, хүдэлмэришэн ангин болон таряашадай холбоо барисаа бэхжүүлжэ, социалистическэ гүрэннйтөө экономика хүсэ шадалы, бээ хамгаалжа һур хусын бэхжүүлжэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партине, тэрэнэй Центральна Комитеды тойрон бүри нягтаар жагсаха, Коммунизмын илахын түлөө тэмсэлдэ хүсэ шадалаа, эршэ зориггоо гамнахагүй.

Агууехэ Советскэ Союзай таһаршагүй хубиынь — Советскэ Украина мандажа, халбаран хүгжээхэ болтогой!

Советскэ Социалистическэ Республикануудай түгэс хүсэтэ, илагдашагүй Союз мандажа, бүри бэхжээхэ болтогой! Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөтэ, бээ даанхай байдалтай эрхэ нүхэсэл — социалистическэ Эсэгэ ороной арадуудай таһаршагүй хани барисаан улам бэхжээхэ манда!

Советскэ арадай түүхэтэ ехэ илалтанууды эмхидхэн зоригжуулаша түрэл Коммунистическэ партида алдар соло!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Ленинскэ Центральна Комитедтэ алдар соло!

Советскэ правительствода алдар соло!

Ленинэй бүгэды илагша туг доро урагшаа — коммунизмын шэнэ илалтанууд тээшэ дабша!

УКРАИНСКА СОВЕТСКЭ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ РЕСПУБЛИКЫН 40 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРИУЛАГДАҺАН УКРАИНСКА ССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОЕДЕЙ ОЙН БАЯРАЙ СЕССИ ДЭЭРЭЙ 1957 ОЙН ДЕКАБРИИН 24-ДЭ БАТАЛАН АБТАБА.

Совет арадуудай аха дүү бүлэдэ

КИЕВ, декабриин 25. (ТАСС). Советскэ Украинны байгуулагдаһаар 40 жэлэй оёе украин арад хүхюу баяртайгаар тэмдэглэжэ байна. Мүн энэ ехэ найдэры бүхы совет хүнүүд, арадай демократийн ороноудай ажалшад, бүхы дэлхэй дээрэй манай нүхэд тэмдэглэсэнэ. Республикын город, тосхонууд гоё байханаар шэмэглэгдэнхэй. Украинны түб хото—орденто Киев декабриин 25-да илангага найханаар, һур жабхалантаар харагдаа. Городой гол үйлэс болохо, уни саһаа хойшо сэрэгэй парадуудай, арад зоний жагсаалай, сэнгэлгын болодог газар—Крещатик уран найханаар шэмэглэгдэнхэй. Үглөөнэй 10 час КПСС-эй Центральна Комитедтэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев, Украинны КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр А. И. Кириченко, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумтэй шүүндэ кандидат, Украинска ССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй түрүүлгшэ нүхэр Д. С. Коротченко, Украинны КП-гэй ЦК-гэй президиумтэй гэнүүд болон гэнүүндэ кандидатүүд, мүн найдэртэ эрбэн республика, городуудай делегацинууды толгойлогшод правительственина трибуна өөдэ гарана. Ажалшад тээннэ халуунаар угтаа.

Украинын түб хотодо сэрэгэй парад, ажалшадай түлөөлэгшэдэй демонстраци болобо
Уданшьегүй Шевченкын бульварай зүгһөө нэмэл машина гаража, тэрэн дээрэ ябаһан Киевскэ сэрэгэй округой командалагша, Советскэ Союзай Маршал В. И. Чуйков сэрэгүүдэй урдуурнь ябажа, украин арадай национальна агууехэ найдэртээр—Украинада совет засагай тогтоһоор 40 жэлэй ойтой дашарамдуулан сэрэгшэды амаршална. Бүхы сэрэгшэды абажа амаршалһанайнгаа һүүдээр, Советскэ Союзай Маршал В. И. Чуйков правительственина трибуна дээрэ гаража, сэрэгшэдтэ, советскэ Украинны ажалшад болон найдэртэ эрбэн айлшадта хандан үгэ хэлэбэ. Советскэ Украинны национальна найдэр — республикын алдарта 40 жэлэй ойтой дашарамдуулан, маршал В. И. Чуйков Украинны КП-гэй ЦК-гэй, УССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй, УССР-эй Министрүүдэй Соедэй зүгһөө ажалшэды амаршална. Тингээд артиллерийскэ салют нэржэ, Советскэ Союзай болон Украинска ССР-эй гимнүүдэй хүртэ аялгануудтай нилэн сонсоно.

Удаань парад эхилбэ. Киевэй сэрэгэй училищинуудта һурагшад, Суворовскэ училищин хобүүд хойно хойноһоо һубарилдан, нэгэн жэгдээр алхалалдан үнгэрнэ. Советскэ конструкторнуудай, инженернүүдэй, хүдэлмэришэдэй уран гараар бүтээгдэһэн миномедууд, элдэб системын ба калибрын пушка, гаубицанууд Крещатик дээгүүр ябажа гараа. Сэрэгэй парадые түгэсхэн, сэрэгэй сулгуулагдамал ехэ оркестр хүртэ аялганууды зэдлүүлэн ябажа үнгэрбэ. Тингээд Киевэй ажалшадай түлөөлэгшэдэй найдэртэй демонстраци эхилнэ. Киевэй оло мянган хүн зон правительственина трибунын урдуур гарахалдаа, КПСС-эй Ленинскэ Центральна Комитеды халуунаар амаршална. Нугаршагүй хатуу зориг түрүүлдэг революцинондо дуунууд колхозно дээгүүр эдэлнэ. Эсэгэ ороной хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаатһан баатар партизануудай түлөөлэгшэд үнгэрнэ. Партизануудай эрхэлгэ зоригтой командирууд, хоёр дахин Со-

ветскэ Союзай Герой болоһон С. А. Ковпак, А. Ф. Федоров, мүн Советскэ Союзай Геройнууд М. И. Наумов, А. Н. Сабуров гэгшэд партизануудай колоннын урдань ябаа. Демонстрацида хабаатһан эгээл залуу хүнүүд— пионерүүд, ахалаша классуудай һурагшад, комсомолшууд, хүхюу баяртай залуушуул Крещатик руу эрэнэ. Тэндэһэ хэдэн хүүгэд илгаржа, трибуна дээрэ гараад, нүхэр Н. С. Хрущевтэ, Советскэ Украинны парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ болон хүндэтэ айлшадтаа сээсгүүды барюулаа. Улаан тугууды, уряа лозунгууды үндэр дээрэ үргэһэн ажалшад таһалгаряагүйгөөр хойно хойноһоо үнгэржэл байга. Украин арадай урданһаа хойшо үмдэдэг байһан гоё найхан хубсаһанууды үмдэнхэй хүнүүд харагдана. Республикын 40 жэлэй ойдо зориулагдаһан Украинны түб хотын ажалшадай демонстраци мартагдашагүй найханаар үнгэрбэ. Энэ демонстраци Коммунистическэ парти болон совет арадай таһаршагүй нэгдэнги байһынь, олоациональна Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй хани барисаатай байһынь эли тодоор харуулан байна.

РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН БҮРГҮҮЛИНУУДАЙ БҮРАГШАД БОЛОН БАГШАНАРТА
Манай үүсхэлы дэмжыт!

Хорин аймагай «Улаан Одо» колхозой хонишод 1958 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ гэжэ шиндээд, республикынгаа бүхы хонишодто, хурьгашадта, техник-үржүүлэгшэдтэ, зооветеринариа мэргэжэлтэдтэ хандаба. Манай республикын колхозинууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд энэ хандалгынь найшаан дэмжээхэ байна.

Бидэнэр, Бурят-Монголой хүдөө ажахын техникүмэй зоотехническэ, ветеринариа отделенинүүдэй һурагшад болон багшанар энэ найн найхан зорилгы колхоз, совхозуудай амжалтатайгаар бэсүүлжэ хэрэгтэ бодото ажалаараа туһа хүргэхэ гэжэ шиндэбэди.

Январь нарада фермэ, отаранууд дээгүүр хонид олоороо хурьгалхань, мүн эхэ хониды искусственина аргаар үржүүлжэ тон харуусгалтай хүдэлмэри эхилхэн. Энэниин хараадаа абаад, 120 хүнһөө бүридэһэн һурагшалай 4 группын һурагшад, багшанарайнгаа хүтэлбэри доро абажа, Курумканай аймагай колхозуудта, мүн Сэлэнгын совхоздо гаража, нэгэ харын туршада хурьгашад, техник-үржүүлэгшэд боложо ажаллаһанай.

Хурьгады абажа, зүбөөр түлжүүлжэ ажалда сэхэ хабаадахадаа гансашы хонин ажалы саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ туһа нэмэр хүргэхэ бэшэ, мүн саашадаа хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ хэрэгтэй ажалай шухала дүй дүршэл оложо абаха байнабди. Нара соо хүдэлжэ эрээд, саашадаа үсэд шангаар оролдожо һурахди.

Бурят-Монголой зооветеринариа институтай студентнэр болон багшанары, Бурят-Монголой Совпартийна һургуулиин, Кяхтын хүдөө ажахын техникүмэй болон республикын хүдөө ажахын бүсэд һургуулинуудай һурагшад, багшанары манай жэшээгээр хүдөө гаража, эртын хурьгады абаха хэрэгтэ колхозууд болон совхозуудта бодото туһаламжа хүргэхы уряалнабди.

Энэ бэшэ техникүмэй һурагшадтай болон багшанарай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэ.

- А. Амагалонова, Д. Очиров, М. Ширеторова, О. Татуйко—техникүмэй һурагшад;
М. Алексеев, П. Суворов, В. Акулова—багшанар;
М. Гершевич, техникүмэй директор;
А. Стрижова, партийна эхин организациин секретарь;
Н. Дашиев, ВЛКСМ-эй комитедтэй секретарь;
М. Цыренов, профкомой түрүүлэгшэ;

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонидой хурьгалха үедэ колхоздо ошожо туһалаа үүсхэл гарһан Бурят-Монголой хүдөө ажахын техникүмэй бүлэг студентнэр. А. Мантаевай фото.

Мяха, колбасагай зүйлүүды, малай тоһо болон машиндагдаагүй хүнэй продукцинууды 1957 ондо үйлэдбэрилэн абаха түсэбэй болзорһоо урид дүүргэгдэн тухай

СССР-эй Министрүүдэй Соедэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ Управленин мэдээсэл

Мяханай болон хүнэй промышленин предпритинуудай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XX съездын шиндхэбэринь бэсүүлэн, эсэе хоолой продукцинууды ехээр абадаг болохо хэрэгтэ шэнэ амжалтанууды туйлаа. Мяха, колбасагай зүйлүүды, малай тоһо болон машиндагдаагүй хүнэй продукцине 1957 ондо үйлэдбэрилэн абаха түсэб болзорһоо урид дүүргэгдэ.

1957 оной декабриин 15-най мэдээгээр 1956 оной энэ үшынхидэ орходоо мяхан—400 мянган тонно шахуу, колбасагай зүйлүүд—100 мянган тонно, малай тоһон—80 мянган тонно шахуу, машиндагдаагүй хүнэй продукцинууд—1 миллион тонно ехээр абтан байна.

Мал ажал хүгжөөлгэдэ амжалта туйлагдаһанай, мүн һур болон мал гүрэндэ тушааха, худалдаха жэлэй түсэбэй болзорһооны урид дүүргэдэһэнэй ашаар л мяха болон хүнэй продукцинууды нилдэд ехээр абаха арга боломжо олодо.

Мяха болон хүнэй промышленин предпритинуудай хүдэлмэрилэгшэд жэлэй эсэе хүрэтэр үлэһэн саг соо нилдэд ехэ хэмжээнэй мяха, колбасагай зүйлүүды, малай тоһо болон машиндагдаагүй хүнэй продукцинууды нэмэжэ үйлэдбэрилэн гаргаха байна.

СССР-эй Министрүүдэй Соедэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ Управлени.

РСФСР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мяха гүрэндэ тушааха, худалдаха түсэбөө дүүргэбэ

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиндхэбэриинүды бодото дээрэн бэсүүлэн, РСФСР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мал ажалай продукцинууды улам ехээр абажа, гүрэндэ тушааха хэрэгтэ шэнэ ехэ амжалта туйлаба. Гүрэндэ мяха тушааха, худалдаха гүрэнэй түсэб байгша оной декабриин 20-до болзорһоо урид дүүргэгдэ. 2531,8 мянган тонно мяхан гүрэндэ тушаагдаһан, худалдагдаһан байна. Нёдондо жэлэй энэ үшынхидэ орходоо 243,3 мянган тонноор ехэ мяхан гүрэндэ тушаагдаба. (ТАСС).

ПАРТИНА АЖАБ ИДЭЛ

ПАРТОРГАНИЗАЦИМНАЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Колхозоймнай 24 мянга шаху адуу мал 67 ондо газарта үбэлжэжэ байна, Тийн олонхи колхозингуудтай гүүртэ, отарануудта эльгэгдэжэ, тон ехэ харюусалгатай даалгавари абаад, малаа тобир тарганаар, гарзагүйгөөр ондо оруулха, үбэлдөө һу ехээр хааха, шэнэ түлнүүдэ эмхитэйгээр абаха зорилготой, эсшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байнхай.

1957 ондо малай тоо толгой олошоруулха, һу хааха, нооно, мяха абаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэ. Энэ амжалтаа ерэхэ жэл бүри арбадханын тулада манай партинын организаци бүхэ хүсээ элсүүлжэ, олон хэмжээ-ябуулганууды дүүргэжэ байна. Мүнөө мал ажал дээр 46 коммунист, 50 гаран комсомолшуд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр үбэлэй сагта адуу мал харууналга, эдэлүүлгэ һайжаруулжа, январьда болохо байгаа областной партконференцие угтахы оролдон ажаллажа байна. Бригада, фермэнүүдэй дэргэдэ 4 партинын группа эмхидхэгдэ, комсомолшуд болон залуушуудтай гүүртэ, отаранууд бии болгодог.

Ферма, бригадануудай дэргэдэй партинын группанууд малшадтай дундахы бүхэ эмхидхэлэй болон нийтэ-политическэ хүдэлмэриине толгойлон ябуулна. Мүнөө тэндэ 26 агитатор хөөрлөөнүүдэ ходоодо үнгэргэнэ. Тэдэнэр мүнөө малшадые СССР-эй Верховно Советэй сессии материалнуудтай, коммунистическэ, хүдэлмэриинэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөнүүдэй дүнгүүдэй танилсуулна. Хүдөөгэй культурын гуламтанууд—культбаза болон улаан булангуудай хүдэлмэриине һайжа-

руулхын тулада партинын организаци бага бшэ хүдэлмэри ябуулна. Мүнөө Боро-гол, Жаргаланта, Хара Улан гэжэ нютгауудта 3 культбаза эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэй байшангуудын һайнаар заһабарилгадожэ, олон шэнэ түхээрлэгнүүд абаа. Мүн 5 газарта улаан булан бии. Культбазануудай болон улаан булангуудай хүдэлмэри эрхилхыень партинын бюро коммунистууд болон комсомолшуды томилоо. Мүнөө тэдэ культурын гуламтануудай хүдэлмэри нилээд һайжаржа, нийтэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин центр болобо. Культбазануудай хүдэлмэри саашадань бүри һайжаруулха зорилгоор партинын бюро конкурс соносхожо, 300 түхэриг мүнүн шан тогтоон байна.

Унгэрэгшэ март һараһаа хойшо колхоздомнай «Баянгол» гэжэ барламал газетэ гарадаг болонхой. Колхозойнгоо культурина фондын мүнүн зөөрөөр культбазанууд болон улаан булангуудта 140 хэнэг газетэ, журнал захижа абанабди. Мүн 170 гаран малшад өөһэдөө газетэ, журнал захина. Малшадай культурина эрилты һайнаар хангаха хэрэгтэ Баянголой Культурын байшан, хүдөөгэй клуб һайн туһаламжа үзүүлдэг болоо. Тэдэ эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд партинын организациин даалгаварууд малшадта неделэ бүхэндэ кино, һара бүхэндэ концерт харуулна, һонирхолтой лекци, хөөрлөөнүүдэ эмхидхэнэ. Мүн ферма, бригаданууд дээрүгү показателин доска, «Дайшалхы хуудһан», «Молни» гаргаха хүдэлмэридэ туһалалсана.

Мал ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан коммунистууд болон комсомолшудай өөһэдөө жэшээтэ һайнаар ажаллаһанай, нийтэ-политическэ хүдэлмэри ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулһанай ашаар олонхи гүүртэ, отаранууд үбэлжэлгээ эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Коммунистууд Р. Будаевай, С. Бубеевэй, Л. Гармаевэй, Д. Ошировой дажа байһан ферма, бригаданууд малаа тарганаар ондо оруулхын, үбэлдөө һу ехээр хаахын түлөө тэмсэжэ байна. Коммунистка Н. Пирмаевагай хүтэлбэрилдэг комсомолшуд-залуушуудай плененной гүүртэ мүнөө намарайһиһаа дутуугүй һу һаажа байна. Энэ мэтын жэшээнүүд манай колхоздо олон.

Партинын организацимнай малшадтай байра байдалы һайжаруулха асуудалда онсо анхарал хандуулна. 1957 ондо колхознай малай байха олон байранууды барихаа гадна, малшадтай байха 17 шэнэ гэр, эхин һүргүүлһин 1 байшан, 2 бани бариха. Малшадтай байдаг 30 гаран гэр радиотой болохой. Колхознай мүнөө малшадые урмашуулаха гуримы наринаар сахина. Малшадтай нэмэлтэ түлбэри, мүн мүнүн аванс һара бүри абадаг.

Ажахымнай энэ жэл үнгэргэжэ, 1958 он гарахын. Тийн манай партинын организаци шэнэ жэлдэ малаа улам олон болохо, тэдэнэй ашаг шэмы дээшлүүлхын түлөө бүри эршэтэйгээр тэмсэхэ байна.

С. Санжиев, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партинын организациин секретарь.

Улан-Удын судна заһабарилгын заводой хүдэлмэриин нүхэр Левагин паролхуудай котла заһабарилга дээрэ хүдэлмэрилжэ зуураа, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. С. Левагин. Д. Балдановой фото.

Заһаһадаы амжалта

Энэ үбэл Яруунын нууруудта мүйһэн доробоо заһаһа барилга түлэг дундаа ажаба байна. Заһаһада хүдэлмэридөө түрүү дүй дүршэл хэрэглэнэ. Губшуурайнгаа доодо захы халд метрээр уга болоо, нуурай обороор ябанан заһаһаы бариха абаха аргатай болоо. Урдань заһаһадад гүбшуураа мүйһэн дээрэ гаргажа, барилгада заһаһаы абадаг байгаа. Шэнэ арга хэрэглэжэ, гүбшуураа мүйһэн доронь байлгаад, заһаһаы абадаг болоо. Ингэжэ хүдэлмэрилдэг болоһонийгоо ашаар заһаһадад үдэр соо 2—3 дахин гүбшуурлаха аргатай болоо.

Нүхэр Алексеевэй бригада энэ түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, жэлэйнгэ түсэбөө һараар уридшалан дүүргэдэ, түсэбөө гадуур 100 центнер заһаһа Эхэ орондоо бэлэглэбэ. Мэнь һаахан Алексеевэй бригадта һүүлэй хэдэн жэлдэ үзэгдэһүй амжалта туйлаа. Тус бригадынхид Шэһэн гэжэ нуурта нэг дахин гүбшуурлахадаа 316 центнер заһаһа бариба. Ингэжэ энэ бригадын заһаһашан бүхэн нэгэ үдэр соо тус бригадөө 1200 түхэриг олзо олоо.

Эхэ Ярууна гэжэ нуурта заһаһа бариха байһан нүхэр Залуцкинын бригадта жэлэйнгэ түсэбөө дүүргүүтэй байна. Мүн ахадүү Григорьевтанай, Миловичной, Орловой бригадынхид түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, үдэрэйнгэ нормые холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Яруунын заһаһашад гарахая байһан шэнэ жэлы ажалай бэлэгээр угтахын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ эдэбхитэйгээр хабалдана. Мүн нүхэр Алексеевэй бригадта жэлэй дууһатар үшөө 150 центнер заһаһа бариха гэгшэн уялга абанан юм. Мүнөө Яруунын заһаһашад энэ хүндэтэ уялгага нэрэтэй түрэтэйгээр бэлүүлхын түлөө оролдосотойгоор ажаллажа байна.

А. Шулунов.

Багша—агитатор

Иволгин аймагай Харганагай долоон жэлэй һүргүүлһин багша Вера Андриановна Пилхановае Кировэй нэрэмжэтэ колхозой мал ажаллай фермэнүүдтэ ходо хаража болохот. Тэрэ артелин үйлэртэ үнөөдэй фермын һаалишадтай, мүн һаһа отарын хонишодой дунда элдэб һонин асуудалнуудаар хөөрлөө хэдэ, «Дайшалхы хуудһанууды» гаргадаг юм.

Мүнөө үсын политика тухай, хүдөө ажахыгаа улам саашадань хүгжөөжэ хэрэгтэ туйлагдаһан амжалтанууд тухай, СССР-эй Верховно Советэй ойң баярай сессиин материалнууд, коммунистическэ болон хүдэлмэриинэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнүүд дээрэ баталагдаһан Деклараци, эб найрамдалай Манифесты малшадта бурят хэлэн дээрэ һайнаар ойлгуулжа үгэнэ.

—Вера Андриановна манда ходо ерөжэ, һонирхолтой асуудалнуудаар хөөрлөө хэдэ, манай хүндэтэ айлан гэгшэ,—гэжэ колхозой малшад хэлэдэг юм.

Тэрэнэй хөһөн хөөрлөөнүүдтэ һаалишад, хонишод олоороо хабалдаг, хэлэһэн юумыень һонирхожо шагнадаг.

Нүхэр Пилханова багша—агитатор байһаһа гадна, Бүхэнэй сомонной Советэй депутатаар һунгагдаһанай, Ажалшадтай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа, зоной дунда хүндэтэй болонхой юм.

Л. Ринчино.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Юрэнхы үгэнүүд хэндэ хэрэгтэйб

Заримдаа уншагшад газетэ абажа, ямар нэгэн статьягу, али корреспонденцие уншахадаа, иматгал урмаа таһараад үдэдэг гэжэ. «Партинын группанууд» гэгшэ корреспонденти «Красная Селенга» газетэ һаахан толилоо. Энэниие уншагшад баһал урмаа таһарһан байгаа бээ.

Статья соо партинын группануудай хүдэлмэриин дүршэл боломжотойгоор, гүнзэгыгөөр шэнжэлэдэ, мүн хүдөөгэй коммунистуудай үмэнэ мүнөө табигдажа байһан шэнэ эхэ зорилгонууды дүүргэхын тулада партиноорганизацинуудай ямараар хүдэлмэрилжэ байһан тухай бэшгэдэ ёһотой гэжэ уншагшад, илангайа коммунистууд лаб лэ хүлэһэн байгаа бшуу.

Гэгшэ, редакци, статьягай автор партинын айкомой инструктор нүхэр Таранов уншагшадтай найдабарине харюулжа шаддаггүй. Партинын группануудай хүдэлмэриин удаха статья дотор һайнаар харуулагдаагүй, харин халирхайгаар модохи тулюураар бэшгэдһэн байна. Бригада, ферма болон шехүүдтэ партинын группа байгуулаха эрхын партиноорганизацинуудта КПСС-эй Уставай ёһоор үгтэдэг тухай статьягай эхиндэ дэлгэрэнгээр бэшгэд лэ удаан аймагайнгаа ажабайдал тухай юрэнхы үгэнүүды дурдаһан байна.

«Мүнөө жэлдэ манай партинын организацинуудта нёдондойхи-һоо һураггүй олон саг үргэлдэжэ, саг зуурын партинын группанууд байгуулагдаһанай... Колхоз, МТС-үүдэй олонхи партинын организацинуудта партинын группануудай байгуулагдаһан ушар һайшаалтай гэгшэ. Совхозой хоёрдохы фермын партинын организацинда партинын хоёр группын байгуулагдаһанда анхарал хандуулахаар. Агууехэ Октябрийн 40 жэлэй оёе эрхимээр угтахын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөнэй дүнгөөр тус ферма совхоз соогоо түрүү һуури эзлэжэ ябана. Энэнииде тракторно-тарьян ажалай бригадта байгуулагдаһан, нүхэр Лубсановой хүтэлбэрилдэг партинын группа ехэ үүргэ дүүргэжэ.»

Үйлэдбэриин һайн амжалта туйлажа, фермын социалистическэ мурьсөөндэ түрүүлжэ хэрэгтэ тус партинын группын ямар үүргэ дүүргэһыень газетэ тодорхойгоор бэшгэнгүй. Иимэ юрэнхыгөөр бэшгэдһэн статьяһаа уншагша ямаршы туһатай юумэ ойлгомо абахагүй байһанинь лабайт.

Сэлэнгийн аймагай партинын организаци республика соохи эгзэн юм партиноорганизацинуудай нэгэн юм. Колхоз, совхозой ферма, бригадануудта, МТС-үүдэй мастер-

скойнуудта, предприятинуудай шехүүдтэ хэдэн олон партинын группа байгуулагдаһанай. Олонитэ ажалшадые эмхидхэхэ, хүмүүжүүлхэ талаар олон партинын организаци, мүн тэдэнэй партгруппанууд ехэ дүршэлтэй болохой.

Партинын организацинуудай хүдэлмэри тухай һонирхолтой статьянууд болон корреспонденцие аймагайнгаа газетын хуудһан дээрэһэ оложо уншахы, мүн КПСС-эй XX съездин шийлэхэбэриинүүдые, мяха, һу, тоһоной хүн бүхэндэ хуртсын талаар США-е хүсэхэ шухала зорилгы болото хэрэг дээрэ түргэнөөр бэлүүлгэдэ коммунистууды, колхозингууд болон механизаторнууды элсүүлэн эмхидхэхэ тухай таатай зүбшэл заабари абахы партиноорганизацинуудай секретарьнууд, партгруппоргнууд, коммунистууд хүсэдэг байна. Тэд нимэ статьянууды газетынгэ хуудһан дээрэ олохогүйдөө уншагшад урмаа таһардаг байһанинь лабайт х юм.

Партинын организацинуудай хүдэлмэриин шухала асуудалнууд тухай «Красная Селенга» газетэ тон үсөөнөөр бэшэнэ. Партинын ажабайдалай асуудалаар һүүлэй дүрбэн һара соо оройдоол арба шаху корреспонденти газетэ толилоо.

Эдэнь гол түлэб КПСС-эй айкомой пленумүүдтэ, тоосоондунгалтын партинын суглаанууд тухай тоосоонууд, кружогууд, политтургуулинуудай хүдэлмэри тухай информацинууд юм. Мүн партинын һураалсай болон нийтэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудаар 2—3 түрүү бэшгэ толилодоо. Тэрэ муртөө эдэнь уда муутайгаар, юрэнхыгөөр бэшгэдһэнхэй. Редакци партинын организацинуудай хүдэлмэриин дүршэл болон арга методүүды тодорхойгоор харуулдаггүй, харин тэдэнэй үмэнэ табигдажа байһан зорилгонууд тухай үнийэй мэдэжэ болоһон юрэнхы заабаринууды ехэнхидэ дурдад лэ хизаарладаг байна. Партинын ажабайдалы «Красная Селенга» газетэ тон юрэнхыгөөр харуулна гэжэ сэхэ хэлэхээр лабайт.

Партинын организацинуудай ажал хүдэлмэриине гүнзэгыгөөр, али бүхы талаһаань харуулха, хүдөө ажахы саашадань хүгжөөжэ зорилгонууды амжалтагайгаар дээшлүүлхын түлөө тэмсэдэ тэдэнэй дайшалхы шадбарине дээшлүүлхэ гэгшэ манай хэблэлэй шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. «Красная Селенга» газетэ энэ зорилгобо үшөөл муутгаар дүүргэнэ.

СССР-эй болон Польшын арадуудай ахадүүгэй хани харилсае саашадань бэхижүүлхын түлөө

Советско-польско хани барисаанай Общество байгуулагдаба

Советско-польско хани барисаанай Общество СССР-тэ байгуулагдаһан ушарта зориулагдаһан суглаан Москвада декабрийн 24-дэ болоо. Харин гүрэнүүдтэй культурина холбоо харилсаа тогтоохо Бүхэсоюзна обществын (ВОКС) зал соо Российска Федерациин, Украинин, Белоруссин, Литвын болон бусад союзина республикануудай предприятинуудай, колхозуудай, эмхи зургаануудай, нийтын организацинуудай түлөөлэгшэд сугларана.

Сугларашадтай дунда—Польшын Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Элиһэн сайд Тадеуш Гелэ, Польшын посольствын хүдэлмэрилэгшэд, Москвагай дээдэ һүргүүлһинуудта һуража байһан Польшын студентнэр байлса.

СССР-тэ советско-польско хани барисаанай Общество байгуулаха тухай, мүн тэрэнэй дүүргэхэ зорилгонууд тухай элидхэл П. П. Лобанов хээ.

Сугларашадта халуунаар угтадан, СССР-тэ байдаг Польшын Элиһэн сайд Тадеуш Гелэ үгэ хэлээ.

СССР-тэ польско-советскэ хани барисаанай Общество байгуулаха

тухай резолюци суглаанда хабалдагшад нэрвемэ алыга ташалгаар баталан абаа.

Удаань Обществын правлениин гэгшүүд һунгадаа. Правлениин составта 39 хүн ороо.

Тэрэ үдэртөө шэнэ обществын заседани боложо, правлениин түрүүлэгшээр П. П. Лобанов нэгэн дуугаар һунгагдаба.

КПСС-эй Ленинградска горкомой секретарь А. П. Бойкова, искусствоведениин доктор, профессор И. Ф. Бэлэа, уранзоһолшо Ванда Василевская, уранзоһолшо А. Т. Венцова, нийтын ажал-ябуулагша С. С. Дзержинская, КПСС-эй МК-гэй секретарь О.И. Демянцева, Советскэ Союзай Маршал И. С. Конев, пост Максим Танк, РСФСР-эй арадай уранзурааша Н. Б. Томский, Моссоведэй Гүйсэдкомой Түрүүлгшын орлогшо З. В. Миронова, политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Правлениин түрүүлэгшэ академик М. Б. Митин гэгшэд Правлениин түрүүлгшын орлогшооор һунгадаа.

(ТАСС).

УКРАИНСКА ССР 1958 ОНОЙ ВСХВ-гэй КАНДИДАТ БОЛОБО

Хүдөө ажахы хүгжөөжэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайн түлөө, ороһо таряа, мяха, һу, сахарна свёкло, үндлэг болон нооно 1957 ондо ехээр абажа, гүрэндэ тушаһанайн түлөө Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкин главна комитет Украинска ССР-ые, тэрэһэлэн Сталинска, Днепрпетровско, Запорожско, Ки-

евскэ, Харьковска, Винницка, Одескэ болон Полтавска областнууды 1958 ондо выставкэдэ хабалдаха кандидат болгожо баталад, хүндлэлэй дипломуудаар шагнаа.

Хмельницкэ область 1958 ондо выставкэдэ хабалдаха кандидаттар баталагдад, нэгэдхи шатын дипломоор шагнадаа. (ТАСС).

БУМБЭРСЭГ ДЭЛХЭЙЕ ТОЙРОГШО ХЭМЭЛ ОДОНУУДАЙ ЯВАДАТ ТУХАЙ

Декабрийн 26-да үглөөнэй 6 час тэ хойрдохы хэмэл одон бумбэрсэг дэлхэй 744 дахин тойроо. Мүн эгэ туршадта түрүүшын хэмэл одон 1256 дахин дэлхэйе тойроһон байна.

Хойто широтагай 32 ба 47 градусай хоорондо наранай оройной һүүдээр, мүн урда широтагай 0 болон 30 градусай хоорондо наранай гарахын урда тээ, үлүүлэй сэлмэг байгаа һаань, хоёрдохы хэмэл оды минн нүдөөр хаража болохо юм. (ТАСС).

Советскэ профсоюзнуудай саашанхи ажал-ябуулгын дайшалхы программа

Ажалай дэбжэлтэ үүсхэбэ

КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй боложо байха үдэл манай МТС-эй механизаторнууд бүри эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилэн, амжалтануудаа арбадхаа.

Жэшээлбэл, Потых Карымовай, Василий Лалёновой хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд хүдөө ажахын машина заһабарилжа 4-дэхи кварталайнгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ. Тэрэһэлэн комбайнер Семенов өөрынгөөр даадаг комбайны һайнаар заһабарилжа дүүргэдэ, колхоздо хамһалсаһаа ошонхой.

Тэрэһэлэн гадна, МТС-эй механизаторнууд Кировэй нэрэмжэтэ колхозой шэнээр баригдаһан типовой дал соо 480 метр утатай дүүжэн харгы тохдоо, ашагалгалда оруула. Механизаторнуудай дунда эмхидхэгдһэн социалистическэ мурьсөөн энэ хэрэгтэ ехэ туһатай байгаа.

Партинын профсоюзна эхин организацинууд мурьсөө далайса ехэтэйгээр ябуулхын тула түрүүшүлые урмашуулха хэмжээ абадаг.

Гэгшэ, профсоюзна хүдэлмэриинд горьтой дутуу дунданууд бии байһаар. Эдэнь тухайда КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй тогтоол соо тон зүбөөр хэлэгдэ.

Т. Жигжитов, Зэдын аймагай Ушөөтэй МТС-эй партинын эхин организациин секретарь.

Ажалшад тушаа анхарал оролдог

Ажалшадтай дунда профсоюзнуудай ябуулдаг хүмүүжүүлгын, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулха, гэгдэнги һанал болотой эрид шууд тэмсэхэ, сүлөөтэй сагаа һайнаар үнгэргэхэ тухай пропаганда дэлгэрүүлхэ шухала. Профсоюзнуудай органууд ажалай журамые саашадаа улам бэхижүүлхын тула бүри ехээр оролдожэ, журам эдлэгшэдтэй тэмсэхэдэ олонитын шүүмжэлэды хараада абаха ёһотой гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум тоолоно. Энэнь тон зүб.

Ажалшадые хүмүүжүүлхэ, ажалынь зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ манай Улан-Удын модоной заводой профсоюзна организаци ехэһэн дутуунуудтай. Жэшээлэн хэлбэл, энэ жэлэй туршадта манай завод ондоо заводоуд, фабрикануудтай мурьсөөгүй байшоо. Хүдэлмэрииндые гэр байраар, тусхай хубсаһаар хангаха, усалталгаһаа нэргылхэ хэмжээнүүд дутамагаар абтана.

Бүри һайнаар хүдэлхэбди

Манай леспромхозой модошод профессиональна союзуудай хүдэлмэри улам һайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй тогтоолы ехэтэ һайшаан дэмжэнэ.

Патайн Горхондохы модо бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэрилэгшэд тус тогтоолтой һайтар танилсажа байна. Эдэнэр социалистическэ мурьсөөндэ эдэбхи ехэтэйгээр хабалдсан, жэлэйнгэ түсэб ноябрийн 21-дэ дүүргэжэ һэн. Мүнөө жэлэй дүүрэтэр түсэбөө гадуур 3 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ гэгшэн шэнэ уялгага тэдэнэр амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай.

Профессиональна союзуудай хүдэлмэри улам һайжаруулхын тулада КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолтой танилсаад, ажалшадтай байдал улам һайжаруулха хэрэгтэ Парти, Правительствоынгаа ходо анхаралаа табигда бэйһы манай заводойһид ехэтэ һайшаана. Тийн заводойнгоо профсоюзна комитетэй хүдэлмэриине улам һайжаруулхаар шийдэдэ, 1958 ондо бусад заводоудтай социалистическэ мурьсөө эмхидхэхэ, заводтоо дэлгэрһэн мурьсөөндэ хүдэлмэрииндөө бултынь хабандуулха, арал зоной хүсөөр барилга хэдэг дүй дүршэлы халан абаха, тус тустаа гэр баригшадта туһалха, ажал тухай хуули сахилгада бүри һайнаар хиналта хэхэ гэжэ шийлэнхэй. Энэни партинын эхин организациин хүтэлбэрээр бэлүүлжэ шадхабди.

Г. Егоров, Улан-Удын модоной заводой завкомой түрүүлэгшэ.

Энэ пунктын трактористнууд П. Никитин, А. Оборов, электрокромшэн В. Арефьев, шофёрнууд Давыденко, Бабинцев болон бусад даалгавара үдэр бүри 130—160 процент дүүргэнэ.

Мүнөө эндыхи модошод КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй тогтоолтой танилсаад байхандаа, профсоюзна организацингаа үүргы улам дээшлүүлхэ, хүдэлмэриинь бүри һайжаруулха, үшөө һайнаар ажаллаха гэжэ шийлэнхэй.

Ж. Жанчинов, Хориин леспромхозой хүдэлмэрииндэй комитетэй түрүүлэгшэ.

СССР-эй профессиональна союзуудай хүдэлмэри тухай КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй Тогтоол Улан-Удын «Груд» гэжэ оздобрилгын артелиин гэгшүүд ехэ һайшаана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: артелиин комсомолой организациин секретарь нүхэр Н. Брынева өөрынгөө нүхэдтэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй Тогтоолы уншажа байна. А. Мангаевай фото.

Улаан одонойхидой үүсхэлье үргэнээр дэмжэе!

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГАЙ „СОВЕТСКАЯ РОССИЯ“ КОЛХОЗ МҮНӨӨ ЖЭЛ 100 ХОНИН БҮРИНӨӨ 162 ХУРЬГА АБАА

Энэ колхозой хонишодой бэшэгүүд, тэдэнэй ажал тухай энэ хууданда толилогдобо

100 ХОНИН БҮРИНӨӨ 170 ХУРЬГА АБААВДИ

«Хонин ажалы саашаада хүгжөөх, нооно абалы дээшлүүлх тухай» КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-ий Министруудэй Советэй Бэшэгтэй танилсажа, хонин ажалай эх ашаг олзотой байнны гүнзгээр мэдэрэ нэм.

Манай колхозойхид урда жэлүүдтэ хонин хэбэрлэх хэрэгтэ биратайгаар анхаралаа таби-ггүй, энээнэй удхашанарые найса мэдэрээгүй, имэнэ энэ талаар шухала хэмжээ-ябуулгануу-е бөөдүүлээгүй байгаа. Харин 1957 онноо эхилжэ энэ үсхэбэрлэгдэ ёһотой анхарал табигдадаг бо-ро тээшэ.

Энэ жэлдэ хонин бүринөө 3,3 килограмм хайша-гдажа, гүрэндэ 27 центнер хайн шанартай ноохон шаагдаа. 1957 оной мэдээгээр хамтадаа 531 эхэ минноо 904 хурьган абтаад байна. Энээнэй 100 эх хонин бүринөө 170 хурьган абтаан болоно.

Энэ зарим тэдн амжалта хайшан гээд туйлагдааб жэдэ нимэ. Нёдондо зун хонид бэлшээрлэдэ най-аар адуулагдажа, хүшэтэй тарганаар үбөлжэлгэ-э оруулагдаа юм. Тингээшье урда жэлэйхидэ орходоо хонидто үбнэ тэжээл эхээр бэлдэгдэн, амар эртэ хорёо хотомнай занабарилтадан, ду-аалагдахан байна.

Тингэжэ 1957 оной январь, февраль нарада бүхы онидтай хурьгалжа, 100 хонин бүринөө 100 хурьга бтаа нэн. Улаань тэдэнэ июнь, июль нарада хоёр-охёо ороондо оруулжа, ноябрь, декабрь харын уршада 350 хэнэ хурьгадые абаади. Юрэдөө жэ-эй дүрбэн сагта хонидые тобир тарган байлгаад, ондо орохо, хурьгалжа үедэн оролдосотой най-аар, зүбөөр харуулааад байбал, гарган хурьгад оролтошье оронгүй түлжэхэ, хонид олоор энээлхэ байна.

Хонин аймагай улаан одонойхидой уржалые тон үб дээрэ тооложо, саашаада колхозойнгоо хонин үргэше улам олоноруулхын түлөө тэмсэхэбди. 1958 ондо зун эхэ хонин бүринөө 170 хурьга аба-а арга боломжо манда бни.

В. Емельянов, ахалагша хонишон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонид хурьгадые боро эсэндэ хурьга байна.

Тэгэшье хурьга гарзалуулхагүйн түлөө

Би гурбадах жэлээ хурьгашанаар ажаллана байна. Байшан гэжэ хурьгадые зүбөөр харууналха, эдөөлүүлхэ, үлжүүлхэ тухай зарим тэдн дүршэлтэй болооб.

Мүнөө ноябрь, декабрь харануудта үбэлэй эртэн 378 хэнэ хурьгад абтаад, хоролтоггүйгөөр кошарно-балова ар-аар түлжүүлгэдэжэ байна.

Хурьгалхан хонин хурьгатаа хамта түлжлэгдэггүй бай-ада, тусгаар тагаг соо табан үдэр байлгадана. Тингээд ори хониторын 30—50 эхэ хонидые хурьгатайн бүлэг үдэгөөрнэ томо клеткэнүүд соо амьарлан байлганабди, шаашаада хурьгадай эхэе найса танидаг, томохон боло-одо бүрише олоорн бүлэг болгожо харууналхада таа-амжатай.

Хурьгадай гараад, хори хониторын мэнэ манэ болоод үсхын хүхүүлхэ, хэрбэ эхынгээ хүнээ сададаг-гүй байгаа наань, үнэснэй һу уггажа байха ёһотой. Нарай хурьгада бүлэдхэгдэнһэн уна улгалада болоно. Хурьгадые арбаад хонихотойн асуу боро эсэндэ хурьганабди. Үдэртөө нэгэ хурьганда 100—100 грамм нагшадаа, дура зоргоорн үбнэ, зелья-ю, набианата тэнээл хобоо кормушна соо хэнэ үгтадаг. Мүн тэжээлэй дайна, модной хөө, голон шара шабар цюулхэдэ эдөөмгэй болодог. Хобоо тэбшэ соо худай уна саг үргэлжэ хэнэ байдагбди.

Томо болоношье хурьгад хүншдөө эхэтөөэ хонидог. Дэртөө эхэ хонидые эдөөлүүлхэ, уналха, бэлшэхэ үдэе уршгад эхэнэ налгаагдадаг. Дулаан үдэр хурьгад газар орёо соо гаргагдадаг байна.

Нэгэшье хурьга гарзалуулангүй, найнаар түлжүүлхын үлөө шармайн оролдохоб. Тингээд бүхы бригадаараа баһан уялгаа амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха байна.

М. Емельянова, хурьгашан.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хурьгашан Мария Емельянова хурьгадаа сөбөр агаарта гаргаад байна.

ДЭЭДЭ ЖЭРЭМЭЙ ХОНИШОД

Тарбагатайн центрээ баруул-жаа гушаад модной газарта ажал-ша бүхэрт зонтой Дээдэ Жэрэм гэжэ нотаг оршолог. Хэдхэн жэ-лэй саада тээ тэндэ хоёр багашаг колхоз байһанаа томодогдожо, мүнөө «Советская Россия» колхоз болонхой. Энэ колхозойхид һүүлэй үедэ нингынгээ ажахые улам саа-шалань хүгжөөхэ, малайнгаа ашаг шэмье дээшлүүлхэ талаар зарим тэдн амжалта туйлаа.

СССР-эй Верховно Советэй ойн баярай сессин Хандалга бэшгэ-тэй, мүн коммунистическэ, хүдэлмэ-ришэнэй партинуудай түлөөлөгшэ-нэрэй зүблөөнүүдэй Декларацитай, эб найрамдалай Манифесттэй тэн-дэх колхознигууд, малшад гүнзэ-гыгөөр танилсажа, улам эршэ хү-сэтэйгөөр ажаллана.

Һүүлэй үедэ илангаяа хонин ажа-лаа түргөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ горь-той анхарал табидаг болоо.

— Бидэ урда жэлүүдтэ хонин үсхэбэрлэгье ёһотойгөөр эрхилдэг-гүй байгаа гээшэбди. Харин һүүлэй үедэ бусад халбаринуудта орходоо хонин ажалай эх ашаг олзотой байһыень түрүү колхоз, совхозу-удай жэшэ дээрһэнэ хаража, энэ шухала халбарыда анхаралаа эхээр табидаг болообди,—гэжэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо Иван Про-копьевич Пестерев хөөрөнэ.

Энэ колхоз мүнөө хамтадаа 2360 толгой, тэрэ тоодо 1700 эхэ хонид-той. 1960 оной эсэстэ хонидойнгоо тоо толгойе 6 мянгада хүргэхэ, тии-хэдэ хонидоо гол түлэб нарин ба нарибтар нооһотой болгохоор кол-хозойхид хараална.

Энэ тусэбье болото дээрэнэ бө-лүүлхын тула хонидоо жэлдээ хоёр түрүүлжэ, хэнэ хурьгадые хони-шод олоор абажа эхилэ. Ажахын энэ жэлэй туршада колхоздо дунда зэргээр 100 эхэ хонин бүринөө 162 хурьган абтаа. Мүн нооно абалга нёдондо жэлэйхидэ орходоо дээш-лүүлгэдэ.

Колхозой 1-дэх комплексно бри-гадын эхэ хонидой отарынкид бүри-ше эхэ амжалта туйлаа. Тус ота-рынхид хонин бүринөө 3,5 кило-грамм нооно хайшалжа, гүрэндэ 27 центнер нооно тушаагаа. Мүнөө 100 эхэ хонин бүринөө 170 хурьга абаад, тобир тарганаар түлжүүл-жэ байнхай. Ахалагша хонишон Василий Петрович Емельяновай отарада хонишоноор тэрэнэй баса-

рад Домна Васильевна, хурьгаша-наар Мария Васильевна Емелья-нова хүдэлнэ. Эндэх хурьга, түл-гэдые дүршэлтэй хонишон Михаил Степанович Нечкин харууһална. Василий Петрович Емельянов жэшээтэ хонин ажалаараа ганса колхоз соогоо бэшэ, харин аймаг, республика дотороо алдаршанхай. Арба гаран жэлдэ тарган ажалай бригадираар хүдэлөө, олон жэлдэ хониний фермые даагшааршые ябаа.

—Колхозой ямаршые хүдэлмэри-дэ ябахандаа ажалайнгаа онол ар-гыень богонихон болзор соо шуда-лан мэдэжэ, түрүү зэргэлдэ гараад лэ байдаг хүбэлгэн бэрхэ хүн юм,—гэжэ нотагаархыннине тэрэн тухай дэмы хэлсэдэггүй.

Нүхэр Емельянов хоёрдох хэ-лээ ахалагша хонишоноор ажалла-ха зуураа хонидые харууһал-ха, эдөөлүүлхэ, түлжүүлхэ баян дүй дүршэлтэй болоо.

Хонидойнгоо жэлэй дүрбэн сагта ходо тарган, нооно найтай, үдэсэтэй байдаг тушаа Василий Петрович нигэжэ хэлэбэ:—Юншые тиимэ хүндэ үзэгдөөгүй юмэ бидэ хэжэр-хихэ нэмнайб даа. Гансал ажаллаа үнэн зүрхэнһөө хандаад, алхам бү-хэндөө дүршэл шадабарыа арьбад-хан, үсэд шангаар оролоод явбал хүн ямаршые ажалда амжалта туй-лаха шуу.

Зундаа найн эдөөлсэтэй, уна ху-жаараар элбэг бэлшээрлэдэ гэгээ орохоһоо эхилжэ, үдэшлэн орой болотор эхэ хонидоо адуулдаг. Үдэ-рэй халуунда тэлэнэ һүүдэртэ, го-лой, нуурай эршэл тиирүүлдэг, ямаршые сагта хонидто эдөөлхэ тэжээлэй даһантай байдаг.

Үбэлжэлгэдэ намар эртэ байха-наа хойшо найса бэлдээд, хорёо хотооо заһаад, хүйтэнэй буугаагүй-дэ үбнэ тэжээлээ газараа асаралад, уналха газарыа бэлдээд байдаг зан-шалтай. Хүйтэнэй тулажа ерэхэдэ хонидоо сошордоонгүй, үбнэ тэ-жээл, тарья талханай зүйл элбэ-гээр эдөөлээд, минеральна тэжээ-лээр дутаангүй, хаһа саг сооны уналаад байдаг. Саһа багатай жэл-дэ үбэлдөө хожом болотор хонидоо бэлшээрлэдэ ябуулдаг.

Шадал хүшэ найнтай хонидоо искусственна аргаар ороондо оруул-жа, үбэлэй харануудта хурьгалуул-даг, тингээд ноябрь, декабрь нара-нуудта хэнээлүүлхээр хонидоо июнь, июль нарада үржүүлдэг юм. Тарган, найн харууһанда бай-

һанһаа мүнөө хэнээлээдшые байха-даа эхэ хонидын арбаад-хорёод хонидоо лэ отондо орожо байна. Энэ ушарта найн үүлтэрэй шэлэг-дэмэл хусанууд табидаа. Эдэ ху-сануудта амяарын байлгажа харууһалагдана.

Энэ отарада абтаад байһан 378 хэнэ хурьгад дорюун, өөдэргэн, шэрхинүүд, хоролтоггүйгөөр тэн-жэжэ байна. Тус отарын хонидод булта, хэниин хэпшые гэшэгүй, бөө бөөдэ туһалалсаад, эбтэй зөтэйгээр хүдэлжэ, ажалай жэшээ харуулна.

Мүн энэ колхозой ахалагша хо-нишон Иван Иванович Черновой бригада нүхэр Емельяновай ота-рынхидтай ана мана ябалсана. Энэ бригада мүнөө үедэ 100 хонин бү-ринөө 160 хурьга абаад байнхай.

Наяшаг «Советская Россия» кол-хоздо Тарбагатайн аймагай бүхы колхозуудһаа хонидод сугларжа, эндэ үнгэргэгдэн тусхай зүблөөн-дэ хабаадаа.

Хонидые жэлдээ хоёр түрүүлхэ, нооно абалы дээшлүүлхэ тухай хонидод зүбшэн хэлсээд, дүй дүр-шлөө андалтан абалсаа. Энэ колхозой хонидодой ажалтай зүб-лөөндэ хабаадагшад танилсаа. Тэн-дэ улаан одонойхидой үүсхэл халуунаар дэмжэгдэжэ, аймагай хо-нишон 1958 ондо 100 хонин бүри-нөө 150 хурьга түлжүүлхэ уялга абаа.

Тинхэдэ «Советская Россия» кол-хозой хонидод улаан одонойхидой үүсхэлые эхэтэ найшаан, ерэхэ жэлдэ 100 хонин бүринөө 155 хурьга абахаар шиндээ. Энэ уял-гаяа амжалтатайгаар бөлүүлхын тулада хонидтоо ерэхэ жэлдэ 2 центнер хахал үбнэ, 2,5 центнер зельнко, 1 центнер голоомо, 20 килограмм концентрат тус колхоз бэлдэхэ байна. Мүн нэгэ худаг үрэмдэгдэн малтагдаха, 500 хони-ной байра шэнээр баригдаха юм.

Хорин аймагай «Улаан Олон» колхозой хонидодой үүсхэлые Тарбагатайн аймагай хонидод бодото ажал дээрээ бөлүүлжэ эхилээ. Социалистическэ мурьсөө-нэй эршэ хүсэн улам үргэнөөр дэл-гэржэ, хонишон бүхэн хэзээ хэзээ-нэйхидэ оролдосотойгөөр ажалла-жа байна.

Д. Чимитов, манай тусхай корр.

ЭХЭ ХОНИДТО ТУСГААР АНХАРАЛ ХЭРЭГТЭЙ

Ороондо ороһонһоо хойшо эхэ хонидто тусгаар анхарал табнжа, тус бүринень ходо адаглажа, со-собой харууһалжа байдагбди. Илангаяа түрэхэ дү-тэлһэн хонидые амяарын илгажа, уужам далда байлдаг, нэмэлтэ тэжээл үгдэг, хүншдөө ходо эрьежэ байдаг гээшэбди. Дулаан игаабарн үдэрэй болоходо хотоёо тойруулан бэлшээдэг, сөбөр агаар-та ябуулдаг байнабди.

Хурьгалһанайн һүүлээр табан хоногой туршада найхан үбнэ, овёс дураарн үгтэдэг байна. Нарай бөстэй байһан эхэ хонидые бүлээдхэгдэн уһаар уналхада найн. Саашаада хурьгалһан хонид хори хонотороо хорёодо байлгадана. Үдэртөө хорёоһоо гаргажа, ая соонь сөбөр агаарта ябуулдаг, ойр зуураhana дүтэ тойрон бэлшээдэгбди.

Үбэлдөө нара бүридэ эхэ хонидто тусхай рацион табидаг. Жэшээлбэл, энэ декабрьда хүхүүлн бэ-шэ хонин бүридэ үдэртөө 0,5 килограмм үбнэ, 400 грамм голоомо, 400 грамм зельнко, 800 грамм наб-шаһата тэжээл, 8 грамм тэжээлэй даһан үгтэнэ. Хүхүүлн хонин бүридэ 1 килограмм үбнэ, 500 грамм голоомо, 1,5 килограмм зельнко, 400 грамм концентрат, 500 грамм набианата тэжээл, 10 грамм даһан хүртэнэ. Тинхэдэ түрэхэ дүтэлһэн хонид үдэртөө 2,5 килограмм үбнэ, 200 грамм голоомо, 300 грамм зельнко, 300 грамм концентрат, 12 грамм даһна эдинэ.

Эхэ хонидые, илангаяа хурьгалһан хонидые най-наар эдөөлүүлхээ гадна дулаан, хуурай, хажуу талһаа найса дулаалагдаһан байрада байлгала шухала. Хурьгалһан хонидой клеткэ, таһалганууд-ые үлөө бүхэндэ сээрлэжэ, голоомо дэбдихэ-рын шэнээлжэ, сэдбэг хүйтэн газарын малтан хаж-жа байдагбди.

Тинхээ тамир муутай эхэ хонидые, хурьгадые найн тэжээл дээрэ амьарлан байлгажа торлидог, хуушан хүшэ шадалһан оруулаад гээшэбди.

Эхэ хонидто онсо анхарал хандуулжа, эрхимээр харууһалхада өөдэргэн, томо, нооно найнтай хурь-гад абтадаг байһыень болото ажал дээрэ мэдэр-нэбди.

Д. Емельянова, хонишон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эхэ хонид зельнко эдижэ байна.

Түлгэдые найнаар харууһалха

Хонидойнгоо тоо толгойе түргэнөөр олоноруулжа, бү-ри эхэ нооно хайшалдаг болохын тулада эхэ хонидые хурьган байһаһан эхилээд зүбөөр харууһалха, түлжүүл-хэ гээшэ эхэ удхашанартай.

Би 456 толгой эмэ түлэ мүнөө харууһалжа байн-хайб. Хурьгадай дүрбэн нарадай болохоһоо хойшо хурь-гашанһаа тушаажа абадагбди. Тэдэнэ хаһа саг соонь найн тэжээлээр эдөөлүүлжэ, уналха, байрынь ходо сө-бөрлэжэ байдаг гээшэбди. Зунай сагта хонид бэлшээрлэдэ эртэ гаргагдадаг, хотоһоо орой оруулагдадаг. Бэлшээр-рээ хэди хэнэ болгожо хубаагаад, туһа эдөөлсэтэй га-зарын дахууһаа, түртэ түрэн нөлүүлжэ байгаад адуул-даг байна. Хонидые дураарн уналаад, саг саг-таһа хуларуулаад байхада хонидо найн, таргаластай байдаг.

Зундаа мяхажан, таргалһан эхэ хонид үблөөшье хүшөө алдадаггүй. Хүйтэнэй буугаагүйдэ хорёо хотоёо найса дулаалдаг, заһадаг, үбнэ тэжээлынь шэржэ асардагбди.

Мүнөө түлгэн хонин бүхэндэ 0,5 килограмм найхан үб-нэ, 900 грамм голоомо, 1 килограмм зельнко, 1 кило-грамм набианата тэжээл, 8 грамм тэжээлэй даһан үгтэ-нэ. Үгөөгүүр, үдэшлэн үбнэ тэжээл эдөөлээд, үдэрнэ таряанай поли дээрэ адууһаб. Үдэрнэ хоёр дахин уба-лагдана.

Түлгээе тобир тарганаар ондо оруулаад, шэнэ жэлдэ искусственна үржүүлгэ хэнэ хурьгалуулха, олон хони-дые хэнээлүүлхэ зориготой.

М. Нечкин, хонишон.

Д. Чимитовы фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Хонид бэлшээрлэдэ гаража ябана. 2. Ахалагша хонишон Василий Петрович Емельянов.

Манай республикын төгсгөл

Республикын зугшадэй семинар

Республикын хүдөө аж ахуйн нэгэ жэлэй хургуулийн байшан соо колхозууд, совхозуудай зугшадэй семинар боложо, хамтадаа 60 шахуу хүн хабаадаа. Тэднээ хүдөө аж ахуйн мэргэжэлтэд лекци, элдэ хэлнүүдэе уншанан, түрүү зугшад өөхөдөнгөө дүй дүршэл тухай хөөрлэн байха юм. Жэшээдхэд, зүгнэ тэжээл үлам элбэгжүүлэх, хабартаа зугын бүлэе яажа олон болого тухай, намар-үбэлэй үелэ зүгнүүдэе хайшан гэжэ тэжээхэ, тоо бүридхэл ба тоосоо

хэхэ гэхэ мэтэ асуудалнуудаар лекциүүд уншагдаа. Мүн республикын түрүү зугшын, Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой гэнүүн нүхэр Толстихин, Түнхэнэй аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой зугшын А. М. Гуляев болон бусад дүй дүршэл тухайдаа хонирхолтойгоор хөөржэ үгөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түнхэнэй аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой зугшын А. М. Гуляев хөөржэ байна.

Е. Ринчинова.

300 үнээнхэ 303 тугал абаба

Яруунын аймагай «Путь социализма» колхозой малшад байгша ондо 100 үнээн бүриһөө 100 тугал абаха, тугалуудаа гарза хоролтогуйгоор түлжүүлэхэ, эбэртэ бодо малаа улам олонооруулаха зорилго табижа, шангаар ажаллаа юм.

Энэ колхоз мүнөө түл абаха жэлэйнгээ түсэб, мүн социалистическэ уялгаа дүүргэжэ, 300 үнээнхэ 303 тугал абаад, бүрин бүтэн тэнжээгээ. Жэлэй эсэс болотор үшөө 35—40 тугал абахаар хүлээгдэнэ.

Колхозой Хунды гэжэ газарта байдаг наамхай үшээтэй фермын наалишан нүхэр Ц. Д. Цыренжаралова даалгагдажа үгтэһэн 15 үнээнхэ 16 тугал абажа түлжүүлээд, жэлэй

эсэс болотор үшөө дүрбэн үнэе түрүүлэхэе байна. Мүн колхозой түрүү наалишад Ц. Д. Жигжитова, Ц. Х. Доржиева гэгшэд 15—15 үнээнхэ 15—15 тугал абахай. Байгша оной декабрь нүгын эсэс болотор үшөө гурба-гурбан үнэе тугалуулаха юм.

Түл абалгаар нимэ амжалта яажа туйлаабта гэжэ эндэхи малшадны асуухада:

—Манай колхозойхид мал ажалдаа ехэ анхарал хандуулдаг. Үбнэ тэжээл элбэгээр бэлдэгдэнэ. Малай байра таарамжайгаар түхээр гэдэнхэй. Малшадныше культурна болон ажануудалай эрилтэнүүд дүүрэнээр хангагдана. Тингэжэ жэл бүри малайнгаа тоо

толгой улам олошооруулаха, ашаг шэмынь дээшлүүлэхэ найн арга боломжтойбди,—гэжэ тэдэнэр харюусадаг.

Үнэхөөрөөше, энэ колхоздо малай харууналга, эдээлүүлгэ жэлэй жэлдэ найжарна. Үнээдэ тобир тарган байгажа, хаха сагтан ороондо оруулаад, абтаһан тугалуудаа түлгидээгүй байрада тэнжэээ шэнэ онол арга хэрэглэнэ. Тэдэнэ зүбөөр эдээлүүлдэг, харууналдаг болоо.

Эндэхи малшад ерэхэ жэлдэ 100 үнээн бүриһөө 100 тугал абаха, зарим үнэедэ хоёр дахин тугалуулаха, абтаһан тугалуудэ нэгэше гарза хоролтогуйгоор ондо оруулаха уялга абанхай.

В. Байборodin.

Дэмжэмээр үүсхэл

Наяхан Сэлэнгын МТС-эй дирекци харьяата колхозуудайнгаа хонишоды сугдуулжа, 40 часай программаар семинар үнгэргөө. Үбэлдөө хоно хургалуулаха, хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлэхэ тухай, мүн хони үсэхэбэрлгын бусад гол шухала асуудалуудаар семинар дээрэ МТС-эй мэргэжэлтэд лекциүүдэе уншанан байна. МТС-эй главна зоотехник нүхэр Ваткин, ахалагша ветеринарна врач нүхэр Буркин сугларашадта ойлгосотойгоор лекциүүдэе уншаха зуураа, хурьгалха хониды харуулаха, хурьгадые элдэб үбэнһөө нэргылхэ асуудалуудаа гол анхаралаа хандуулаа.

Мүн түрүү хонишод Шаланов, Дамбиев, Цыренов гэгшэд өөхөдөнгөө отарануудта эртын хурьга абажа түлжүүлдэг, хурьгатай хонидые яажа эдээлүүлдэг, харууналдаг тухайгаа дэлгэрэнгүйгээр хөөржэ үгэбэ.

Семинарта хабаадагшад 18 партэсэдын, Тельманэй нэрэмжэтэ, «Путь Ильича» колхозуудай хонинот отарануудаар ябажа, тэндэхи хонишодой ажал хүдэлмэритэй танилсаһан, дүй дүршэлөө андалдаһан байна.

И. Кондратьев.

Вагоншодой амаралтын үдэшэ

Улан-Удын вагоншодой бүдэнэрэй амаралтын үдэшэ түмэрзам а й х и л а й клубта наяха болоо. Профсоюзай болон комсомолой организацинууд эртэһнээ энээндэ бэлдэхэн байгаа.

Гоё найханаар хубсалһан хүнүүд клубта сугларжа эхилбэ. Слесарь Семен Иванович Тушминцев намгантаяа, басагантаяа, үнийнэй хүдэлмэришэн Николай Кондратьевич По-

чанский, харуудлааша Петр Сергеевич Погодин болон бусад бүлэнэртээ ерэбэд. Мүн залуушуудыше суглараа.

Научна болон политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ бүхэсооно обществын Бурят-Монголдохи отделениини гэшүүн нүхэр Булнаев инаг дуран, гэр булэ тухай лекци уншаба. Лекцидэ бодото жэшээ олоор хэрэглэхэдэнь, зон сэхэтэ хонирхожо шагтаһан байна.

Түмэрзамша да й клубай эдэбхитэдэй табиһан концерт харуулагдаа. Тэрэнэй һүүлээр хатар, танца, элдэб наадан боложо, хүгжэмэй аялга, хүхюун согтой энээдэ зуугаа орой болотор, хошуур эдэлжэ байгаа һэн.

Иимэ хонирхолтой үдэшэ үе үе эмхидхэжэ байбал найн һэн гэлдээхэр хүнүүд гэртэ бусаба.

В. Иванов.

Тобшо мэдээсэлнүүд

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Дари-Базар Доржиевай отарынхид энэ жэлдэ 920 толгой хонинһоо толгой бүрин 4—4 килограмм нооһо хайшалба. Тинн отарынхид ганса нооһо тусаалгаһаа колхоздоо 200 мянган түхэригэй олоо оруулаа.

Сэлэнгын совхоз хирпинсын завод барижа, ашаглалгада оруулба. Тэрэ заводынь жэл соо миллион хирпинсэ гаргаха аргатай.

Законной аймагай Цакирай дунда хургуулида шатараар мурьсөөн болоо. Хоёр неделин туршда үргэлжлэн мурьсөөнэй дүнгүүдэй ёһоор 10-дахи классай хурагша Аюшеев түрүү хуури ээлжэ, хургуулийн чемпион болоо.

Ахын аймагай «Улаан малшан» колхозой гэгшүүд Д. С. Сыбденов, Б. Д. Мунконов гэгшэд мэр-

гэн ангуушад гэжэ суурхад юм. Тинн тэрэ хоёр богонихон сагай хугасаа соо агнаха зуураа 16 булга, 300 хэрмэ бариһан байна.

Зэдэн аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой ДОСААФ-эй эмхи нинтын хүдэлмэри найнаар ябуула. Тэндэ мэргэн буудагшадай кружок эмхидхэгдээд, автомадаар ташуур буугаар буудалгын хорбо үнгэргэгдэнэ. Наяар эндэ мотоциклистнүүдэй кружок эмхидхэгдэхэнэ.

Курумканай аймагай библиотекэдэ Хоша Намсаревай «Үүрэй толон» гэжэ романаар уншагдаһай конференци үнгэргэгдэбэ. Элидхэдэй һүүдээр уншагшад Хлебникова, Лыткина, Воронина, Тхеева, Будаева ба бусад үгэ хэлһэн байна.

Конференци ехэ хонирхолтойгоор үнгэргөө.

Монголой ерээдүйн мэргэжэлтэд

Трактор заһабарилгын түрүүшүүл

Түрүлэй үедэ Хэжэнгын машинно-тракторна станциин заһабарилгашад дунда социалистическэ мурьсөөн улам хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байна. Энэ мурьсөөндэ түмэршэ дархан А. Коробенко түрүүлжэ ябана. Энэ нүхэр үдэрэйнгөө нормые 200 процент хүрэтэр найн шартайгаар дүүргэдэ. Мүн механизаторнууд Баточиренов, Дамбаев, Цыбжитов болон бусад найн жэшээ харуулна.

Монголой Арадай Республикын гүрэнэй ажахиһууд ба нэгэдэлүүд олон халбаритай ажал эрхилдэг болоод, мэргэжэлтэдые бэлдэжэ байна. Наяхан Монголһоо манай Улан-Удэдэ 11 хүн хүдөө аж ахуйн 1 жэлэй хургуулида хуралсахаар ерэбэд. Тэдэнэй тоодо Ара Хангайн аймагай «Улаан Туг» гэжэ нэгэдэлэй гэшүүн Дарисурэн, Туб аймагай «Зүүн бүрэн» гэжэ гүрэнэй ажахиин түлөөлэгшэ Чимид, Булган аймагай «Энгэд толгой» гэжэ гүрэнэй ажахиин хүдэлмэрилэгшэ Доржисурэн, Чойбалсанай аймагай «Баян уулын» холбоо нэгэдэлэй гэшүүн—Шараб, Хүбсэгэл аймагай түлөөлэгшэ Санжажаб бин.

Ц. Дамбаев.

Залуу барилгашан

Борис Буянтуев нёдоидо Кяхтын интернат-хургуулийн 8-дахи класс дүүргээд, парти, правительствен уриагаар Кяхтын совхоздо ажаллахаа ошонон юм. Барилгын бригадин мэргэжэлтэй дархан Эрдынеевэй хүтэлбэрээр хүдэлмэрилжэ, богонихон сагай хугасаа соо модошо дархан болоһон Борис үдэр бүхэндэ даалгабаряа 120—150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Ч.Ц. Цыбиков.

Эдэ нүхэд хүдөө аж ахуйн 1 жэлэй хургуулида хуралсажа, сад таришадай, зүгэ үсхэгшэдэй мэргэжэл шудалжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Монголой ерээдүйн мэргэжэлтэд хэшээлдэ байна.

Е. Иванова.

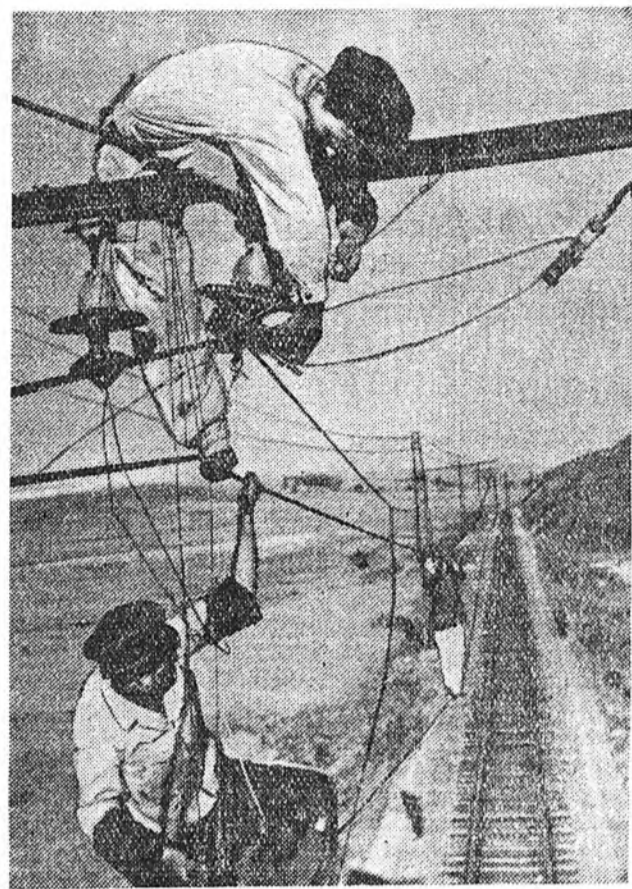
Элүүртэй болобо

Цакирай дунда хургуулийн хурагшад воскресник эмхидхэжэ, аятай зохид катогтой болобо. Тэдэнэр Зэдэ гол дээрэ таатай газар шэлэн олоод, сайшен хамажа, хонхор анхар газарын тэгшэлэн, ула адханан байна.

Мүнөө хурагшад сүлөөтэй сагтаа элүүр дээрэ холжоржо наадана.

Д. Будаев.

ХИЛЫН САНАҺАА

Норейн Арадай Демократическа Республика. Говон-Чансон хоёрой хоорондох илекстрифицированнэ тумэр замай лини барижа дуурэгдэхэе байна. Энэ линини утань 38 километр юм. Тэндэ хоёр электроподстанци баригдаа. Удаахи өвий инварылаа эхилэн, поездууд энде саг ургалжа яажа эхилхэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шынэ амые зүбшүүлэн, электрүүд электривестын дамжаха провоста татажа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Үндэр тушаалта хүтэлбэрлэгшэд хэлсээ хэхэ ёһотой

ОТТАВА, декабрийн 24. (ТАСС). Буу ээбсэг хуряаха уласхоорондын зүгшүүрилтэ шанга байдалые нуларуулаха тухай үндэр тушаалта хүтэлбэрлэгшэд уулажа, хэлсээ хэхэ ёһотой гэгшэ болдые Канадын олонинтэ улам ехээр дэмжэжэ байна. Н. А. Булганинэй бэшгүүдтэ, мүн СССР-эй Верховно Советэй сесс дээрэ Н. С. Хрушев А. А. Громыко хоёрой хэлһэн үгэнүүд соо хэлэгдэһэн дуралдаһанууд тон наринаар зүбшэн хэлсэгдэжэ, гэдээндэ тодорхой харюу үгтэхэ ёһотой гэжэ Канадын политическэ шэнжэлэгшэд, мүн нинтын элитэ ажал-ябуулагшад, тэрэ тоодо урдань Канадын Гадаадын хэрэгүүдэй министр байһан Пирсон тооло-

но. Буу ээбсэг хуряаха тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхын тулалдаа ООИ-эй онсо сесс зарлаха тухай дуралдаа ехэ тунгатай байна. Юундэб гэхэдэ, энэ шухала асуудалаар дэлхэйн олон гүрэнүүдтэй ямар на намжа баримталдагынь хаража үзэхэ арга олдохо байна бишуу гэжэ «Ситизен» гэгэтэ бэшэ.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдтэй зүблөө зарлаха тухай НАТО-гэй дуралдаһан абахана арасал, энээнэй орондо ООИ-эй онсо сесс зарлаха гэжэ Громыко Хрушев хоёрой дуралдаһан ушар Советскэ Союзтай хэлсээ хэхэһээ баруун ороннуудтай арасаа шалга болохогүй ёһотой гэжэ «Оттава Джорнал» гэгэтэ бэшэ.

Советскэ промышленна выставкые Аргентинын зон ехээр хонирхон харана

БУЭНОС-АЙРЕС, декабрийн 24. (ТАСС). «Ясимьентос Петролиферос Фискалес» гэжэ Аргентинын гүрэнэй нефтин компани Аргентинэдэ уласхоорондын промышленна выставкэ эмхидхэ юм. Тэндэ байһан советскэ павильондо Аргентинын хүн зон аймагтар олоороо ержэ харана. Табан үдэрэй туршда 40 мянга шахуу хүн советскэ павильонин орожо харна. Энэнь бусад павильонуудта ороһон хүнүүдтэй тоодо орходо хэдэ дахин ехэ. Металл отолдог станогүүдэ, дизельнүүдэ, нефть абадаг түхээрлэгшэ үнүүдэ мэргэжэлтэд ехээр хонирхон харана. Мүн советскэ экскаваторнуудай, илангаа «Э-652» гэжэ экскаваторай хүдэлхые хүн зон хонирхон харана ха.

Энэнь бусад павильонуудта ороһон хүнүүдтэй тоодо орходо хэдэ дахин ехэ. Металл отолдог станогүүдэ, дизельнүүдэ, нефть абадаг түхээрлэгшэ үнүүдэ мэргэжэлтэд ехээр хонирхон харана. Мүн советскэ экскаваторнуудай, илангаа «Э-652» гэжэ экскаваторай хүдэлхые хүн зон хонирхон харана ха.

Сирийн хытэ дээрэ Израилин сэрэг хөрөтө ябуула хэнэ

ДАМАСК, декабрийн 25. (ТАСС). Израилин сэрэг Сирийн сэрэгтэ эсэргүү хорото ябуулгаһаа үргэлжэ-дүүлжэ гэжэ Сирийн армиин командовани хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдээсэ. Израилин хилын харуушад декабрийн 24-нэй үдэшлэн Сирийн газар руу нэбтэрэн ороо. Сирийнхид бидэниие харажархиба гэжэ мэдэхэдэ, тэдэнэр буудажэ

эхилһэн байна. Хоёр талаһаа 10 минутын туршда буудалдаан болоо. Ан-Шериа мурэнэй баруун эрьдэ тодохдогон пулемёдой сирийнхид руу буудажэ байха үедэнь, Израилин сэрэгтэд хөрөөгө сухарыһан байна. Сирийн сэрэгтэй хэргэмжэтэй байһанай ашаар лэ энэ муухай хорото ябуулга саг дары усадагдаһан байна гэжэ. Сирийн талаһаа нэгэ хүн шархатаа.

Алжирта сэрэг дайн үргэлжэлһөөр

ПАРИЖ, декабрийн 25. (ТАСС). Алжирай бүхы газар дээрэ Франциин сэрэгтэй болон Алжирай национально-сүлөөлэгшын армиин хоорондо эрид шанга тулалдаанууд үргэлжэлһөөр. Буир гэжэ нутагһаа зүүн урдуур декабрийн 24-д иланга-гайа шанга тулалдаан болоо. Гэндэ Алжирай 28 хүн алуулаа. Кабилини шадар Алжирай армиин 15 хүн, Сици-Окба городой шадар 10 хүн ами наһая алдаа. Франциин сэрэгтэй хэдэ хүнэй алуулһан тухай мэдэи үгтэнгүй.

Франциин сэрэгтэй засагаархид бүхы Алжир дотор полициин ябуулдаг ажалые шангадхажэ байна. Аюулгүйе хамгаалха сэрэг Алжир городто нэмэгдэжэ асаргадаа. Герод ородог бүхы харгынүүдта яабан автобусуудые, трамвай болон троллейбусуудые, солдадууд болон полициинхид тогтоожо, нэгжүүд хэнэ.

Антара агентствын мэдээсэл

ДЖАКАРТА, декабрийн 25. (ТАСС). Голландин сэрэгтэй кораблуудые Сингапурта байхыень Англин правительство зүбшөөһөн байгаа. Энэ ушарые буруушаан, Индонези Англин правительствода хандаһан байна. Теэд энэ асууда-

лар Англин үгһэн харюуе Индонезин правительство хангалгүй гэжэ тоолоо.

«Юрэнхы дүрнимэй ёһоор, Голландин судануудай Сингапурта байхыень хоржо шадахагүй байһан» гэжэ Англин правительство харюусаһан байгаа.

Япондо гэмтэ ябадал улам олошорно

ТОКИО, декабрийн 25. (ТАСС). Байгша ондо Япондо гэмтэ ябадал аймагтар олошороо. Энэ жэлэй туршда 1511 элдэб гэмтэ ябадал, тэрэ тоодо аладдаан, дээрмэдэлгэ, хү-

сөөрөө элдэлгэ хэгдэһэн байна гэжэ мэдээсэгдэнэ. Илангаа залуушууд гэмтэ ябадал олоороо хэнэ гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ.

Америкийн самолёт бутаран унаба

НЬЮ-ЙОРК, декабрийн 24. (ТАСС). Тухай радарна аппаратурай Америкийн далайн-сэрэгтэй флотод 4 мотортой самолёт декабрийн 23-да бутаран унаа.

Японой хүн зонот тоо

ТОКИО, декабрийн 25. (ТАСС). Байгша оной октябрийн 1-дэ Японой хүн зонот тоо 91.100 мянга болоо гэжэ «Хоккайдо Симбу» гэгэтэ мэдээсэ.

Редакторай орлогшо **О. ГОМБОЕВА.**

ЭНЭЭНИИЕ МЭДЭНЭ ГҮТ?

★ 70 жэл ажанууһан хүнэй 23 жэлэнь Үргэһэ нойртонь, 13 жэлэнь хөөрөлдөөндэ, 6 жэлэнь эдээлхэдэнь, 1,5 жэлэнь нуур гарраа угаахадань үнэрдэжэ юм.

★ Дэлхэй дээрэхи бүхы бодосуудһаа ргуть бром хоёр шэнгэн зандаа байдаг. Бусадны булга газ гү, али хатуу бодууд болодог.

★ Газарай хүдэлөө тэмдэглэхэ түрүүшын арга 2 мянган жэлэй

саада тээ Хитадта бин болоһон байгаа. Чжан Хэн гэжэ эрдэмт луу тухай үлгэр соо хэлэгдэдэгтэй ёһоор 8 луугай дүрсэ хээд, тэдэнэй амандань нэгэ нэгэ монсог хуулганан байгаа. Тэдэ луунуудаа жаахан модон торхон дээрэ шуулгаад, доронь амаа ангайһан 8 баха туулгаар хэжэ табиһан юм. Торхын досоо талада маятник табигданхай байгаа. Газарай хүдэлхэдэ али

нэгэ луугай аман соохи монсогынь унажа, доодо таладахи бахын ама руу унадаг байба. Ингэжэ газарай али зүгһөө хүдэлхые тодорхойлдог һэн.

★ Атомай ядрогой хуби болохо нейтрон ехэ хүндэ шэгнүүртэй юм. Тэрэниие сайн халбага соо хээ хада, энэ халбагаһы 210 миллион тоно шэгнүүртэй болохо байгаа.

★ Нэгэ тонно булад

үйлэдбэрлхын тула 270 тонно улан хэрэгтэй болодог юм.

★ Нефтин хара алтан гэжэ нэрлэдэг. Энэньше тон зүб. Нефтьгүйгөөр мүнөө үсын индустри нэгшье үдэр байжа шадахагүй юм. Тнихэтэй хамта, нефтьһээ элдэб зүйл: вазелин, глицерин, парфюмернэ тоһон, хара гуталин, саб сагаан парафин, тол гэхэ мэтэ гарана.

нэгэ луугай аман соохи монсогынь унажа, доодо таладахи бахын ама руу унадаг байба. Ингэжэ газарай али зүгһөө хүдэлхые тодорхойлдог һэн.

★ Атомай ядрогой хуби болохо нейтрон ехэ хүндэ шэгнүүртэй юм. Тэрэниие сайн халбага соо хээ хада, энэ халбагаһы 210 миллион тоно шэгнүүртэй болохо байгаа.

★ Нэгэ тонно булад